

Creating Program to Encourage Everyday English Communication Skills for Students, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus

การพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับ
นิสิตครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

Received: Jan 11, 2026

Revised: Mar 25, 2026

Accepted: Mar 27, 2026

Panya Sunanta (ปัญญา สุนันตา)*

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Saipin Rungwattanakit (สายพิน รุ่งวัฒนกิจ)

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Sathorn Ganmanee (สาธร แก่นมณี)

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Chakriya Khankham (ชาคริยา ชันคำ)

Chumchon Ban Mua School, Soem Ngam District, Lampang Province

โรงเรียนชุมชนบ้านมั่ว อำเภอสว่างงาม จังหวัดลำปาง

*Corresponding Author Email: panya.sun@mcu.ac.th

Abstract

This study had two objectives: first, to investigate the curriculum for promoting daily English communication skills for pre-service teachers, and second, to develop such a curriculum. The research was conducted using qualitative research. Data collection was carried out using In-dept interview to 25 education students and through interviews with 5 lecturers relevant to the curriculum's development, in total 30 person. For focus group discussion using 8 person who relevant to the curriculum's development.

Research Findings

1. Regarding the investigation of the curriculum for promoting daily English communication skills for pre-service teachers, the findings indicated that the English curriculum necessitates reform in three primary domains. Firstly, in content, there must be a pedagogical shift from in-depth

grammatical theory to a focus on practical, real-world communication through Situational and Functional Content, utilizing Authentic Materials such as video clips and podcasts. Secondly, learning activities must transition from traditional lecture-based formats to a Learner-Centered Approach, promoting Meaningful Interaction through activities like Role-playing and Task-Based Learning. Lastly, assessment and evaluation methods must move beyond grammar-focused written examinations towards diverse and continuous forms of Authentic Assessment, such as Performance-Based Assessment and Portfolio evaluations, to accurately reflect learners' genuine communicative competence and foster their development constructively.

2. Regarding the outcomes of the curriculum development process, it was found that an appropriate curriculum should be founded on Communicative, Task-Based, and Learner-Centered principles. Consequently, a 30-hour curriculum was designed, comprising 15 systematically interconnected learning units aimed at progressively building learner confidence and skills. The curriculum is structured into three distinct phases: Building Blocks (foundational knowledge), Exploring the World (real-world application), and Professional Steps (application in professional contexts).

Keywords: Encouragement Program; English Communication; English Skills

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนิสิตครูศาสตร์ และเพื่อพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนิสิตครูศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์จากนิสิตคณะครูศาสตร์ จำนวน 25 รูป/คน และอาจารย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน 5 รูป/คน รวมจำนวน 30 รูป/คน และการสนทนากลุ่มใช้อาจารย์และนิสิตที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน 8 รูป/คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. หลักสูตรภาษาอังกฤษจำเป็นต้องปฏิรูปใน 3 ด้านหลัก โดยเริ่มจากด้านเนื้อหาที่ต้องปรับจากทฤษฎีไวยากรณ์เชิงลึกมาเน้นการสื่อสารที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน (Situational and Functional Content) ผ่านสื่อการสอนจริง (Authentic Materials) เช่น คลิปวิดีโอหรือพอดแคสต์ ถัดมาคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องเปลี่ยนจากรูปแบบการบรรยายหน้าชั้นมาเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็น

ศูนย์กลาง (Learner-Centered Approach) และได้ฝึกใช้ภาษาผ่านการสื่อสารโต้ตอบที่มีความหมาย (Meaningful Interaction) เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Role-playing) หรือการเรียนรู้ผ่านภาระงาน (Task-Based Learning) และสุดท้ายคือด้านการวัดและประเมินผลที่ต้องเปลี่ยนจากการสอบข้อเขียนที่เน้นความถูกต้องของไวยากรณ์ไปสู่การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่หลากหลายและต่อเนื่อง

2. หลักสูตรที่มีความเหมาะสมควรใช้ Communicative, Task-Based, Learner-Centered ซึ่งได้ออกแบบหลักสูตร 30 ชั่วโมง ประกอบด้วย 15 หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจและพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างเป็นลำดับขั้น โดยหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ช่วง (Phases) คือ Building Blocks (สร้างพื้นฐาน), Exploring the World (ประยุกต์ใช้ในโลกกว้าง), และ Professional Steps (ก้าวสู่บริบทวิชาชีพ)

คำสำคัญ: หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้; การสื่อสารภาษาอังกฤษ; ทักษะภาษาอังกฤษ

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษปัจจุบันมีความสำคัญเป็นภาษาสากลของโลกที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะการสื่อสารไม่ว่าด้านภาษาเขียน หรือภาษาพูด ยิ่งในปัจจุบันแล้วการสื่อสารยังต้องใช้เครื่องมือที่ทันสมัยและรวดเร็วเพื่อสื่อสารกันทั่วโลก ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาที่แทรกอยู่กับการใช้เครื่องมือเหล่านั้น ถ้าผู้ใช้เครื่องมือในการสื่อสารไม่มีความรู้ทางด้านภาษาดังกล่าวย่อมทำให้เกิดปัญหาการสื่อสารติดขัดล่าช้า นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังแทรกอยู่ตามสื่อต่าง ๆ ที่พบเห็นได้ทั่วไป ซึ่งทุกคนต้องเรียนรู้และสัมผัสอยู่ทุกวัน ฉะนั้นการเรียนภาษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยตระหนักในความสำคัญ และความจำเป็นดังกล่าวจึงจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับปฐมวัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาภาษาอังกฤษได้ดีนั้น ควรพัฒนาภาษาตามวิถีธรรมชาติ คือพัฒนาตามลำดับของทักษะที่ควรจะเป็น โดยเริ่มจากการฝึกทักษะการฟัง – พูดก่อน แล้วจึงฝึกทักษะอ่านและเขียน (สงบ ลักษณะ, 2541: 1) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบายจุดเน้น แนวทางปฏิบัติการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้นการจัดกิจกรรมตามนโยบาย ซึ่งตรงกับยุทธศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์ปี 2558 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรเชิงสร้างสรรค์ให้ได้มาตรฐานสากลเน้นให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนางานบริการวิชาการเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนนำไปสู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนานักเรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญกับการศึกษาและการดำรงชีวิตของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การจัด

กิจกรรมสองภาษา สิ่งที่เราควรคำนึงถึง คือบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การจัดกิจกรรม กิจกรรมที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ด้วยความสนุก กิจกรรมกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นการสื่อสารเข้าใจโดยไม่กังวลเรื่องไวยากรณ์มากเกินไป รวมถึงระดับความยากง่ายของกิจกรรม ควรเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และการทำซ้ำในจุดประสงค์เดียวกันอาจเป็นรูปแบบเดิมหรือ เปลี่ยนรูปแบบจะสามารถพัฒนาเด็กเป็นเด็กสองภาษาที่มีความรู้และความสามารถในการใช้สองภาษา ได้เป็นอย่างดี โดยการเรียนรู้ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งอย่างเป็นธรรมชาติและใช้มาตั้งแต่เกิดและเรียนรู้ ภาษาที่สองในภายหลังหรือเรียนรู้ทั้งสองภาษาในเวลาเดียวกัน (อรุณี หรดาล, 2559: 130-131)

จากการปฏิบัติงานในพื้นที่ คือมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ซึ่งได้พบกับบริบทการจัดการเรียนรู้ที่ยังไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม โดยจากสอบถาม ความต้องการจำเป็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ภาษาอังกฤษ พบว่า การจัด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษสามารถกระทำได้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนควรใช้อาจารย์เจ้าของ ภาษาในการจัดการเรียนรู้ ควรเน้นการสอนเพื่อให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ เน้นการสอนใน ลักษณะเรียนปนเล่น การทำงานต่าง ๆ เน้นการออกเสียง การสื่อสารให้มาก รวมถึงควรคำนึงถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการเรียนรู้ ควรเน้นสาระสำคัญ การใช้สื่อการสอนต้องมีความหลากหลายโดยเฉพาะสื่อที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียนใน ห้องเรียนต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับหนังสือเรียนที่มีคุณภาพ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่บูรณาการภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และสารสนเทศควรนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้ค้นข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์กับการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม สภาพปัญหาการจัดการ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี กระบวนการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งเอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและ ความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) คำอธิบาย รายวิชา 5) ผลการเรียนรู้ 6) กระบวนการพัฒนา หลักสูตร 7) หน่วยการเรียนรู้ 8) เนื้อหาของหลักสูตร 9) กิจกรรมการเรียนรู้ 10) การประเมินผล โดยการจัดฝึกอบรมมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ขั้นมีความรู้ทางภาษา (Language: L) ขั้นนำออกแบบการจัด การเรียนรู้ (Design: D) ขั้นสู่การผลิตสื่อคุณภาพดี (Learning 5 Media: L) และขั้นมีเทคนิค การประเมินผล (Evaluation: E) ภายใต้แนวคิดทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory) ทฤษฎีนี้ เชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้นเกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จาก การมองเห็นหรือการได้ยินเสียง ทฤษฎีเสริมกำลัง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลัก ทฤษฎีของการเรียนรู้ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวาง เงื่อนไข ทฤษฎี พัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ บรูเนอร์ (Bruner)

และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองของ (Vygotsky) ซึ่งอยู่บนฐานของการอ้างอิง หลักฐานในสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบูรณาการศาสตร์กับที่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาศักยภาพสำหรับการเป็นครู รูปแบบการฝึกอบรมที่สร้างขึ้นนี้จะส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษบูรณาการศาสตร์ได้ด้วยตนเองอย่างไว้ชิตจำกัด กระตุ้นความสนใจ และสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียน สร้างผู้เรียนให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน และเพื่อน ๆ มีความสุขในการเรียน ลดช่องว่างระหว่างบุคคลและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุน ให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ทันสมัย ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนิสิตครูศาสตร์
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนิสิตครูศาสตร์

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนิสิตครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักพุทธธรรม

1.1 หลักไตรสิกขา การเสริมสร้างปัญญาและคุณธรรมนั้น หลักไตรสิกขาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์อย่างเป็นลำดับ เริ่มจากการวางรากฐานด้วยศีล ผูกจิตให้มั่นคงด้วยสมาธิ และพัฒนาให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องด้วยปัญญา ทั้งสามประการเกี่ยวเนื่องกันและส่งเสริมกันอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้บุคคลมีทั้งปัญญาที่รอบรู้และคุณธรรมที่มั่นคง (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) ดังนี้

1) ศีล คือการควบคุมกายและวาจาให้อยู่ในกรอบของความดีงาม เช่น การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่พูดเท็จ และไม่ประพฤติดุศีลธรรม ศีลเป็นพื้นฐานสำคัญของคุณธรรม เพราะทำให้บุคคลรู้จักยับยั้งชั่งใจ เคารพสิทธิของผู้อื่น และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างสงบสุข เมื่อบุคคลรักษาศีลได้ จิตใจก็จะไม่ฟุ้งซ่านจากความรู้สึกผิดหรือความเดือดร้อนใจ จึงเอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาปัญญา

2) สมาธิ คือการฝึกจิตให้ตั้งมั่นและสงบ การมีสมาธิช่วยให้จิตใจไม่วอกแวก สามารถจดจ่อกับ การเรียน การทำงาน และการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ สมาธิส่งเสริมปัญญาโดยทำให้เกิด ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและชัดเจนมากขึ้น ขณะเดียวกัน สมาธิยังส่งเสริมคุณธรรม เพราะช่วยควบคุม อารมณ์ ลดความโกรธ ความโลภ และความหลง ทำให้บุคคลมีความสุข อดทน และมีเมตตาต่อผู้อื่น

3) ปัญญา คือความรู้ความเข้าใจตามความเป็นจริง รู้จักแยกแยะสิ่งที่ถูกและผิด ดีและชั่ว ควรและไม่ควร ปัญญาที่เกิดจากการฝึกตามหลักไตรสิกขาจะทำให้บุคคลเห็นคุณค่าของการทำความดี และเข้าใจผลของการกระทำของตนเอง เมื่อมีปัญญา ย่อมเลือกประพฤติในทางที่ถูกต้อง จึงเป็น การเสริมสร้างคุณธรรมให้มั่นคงยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ไตรสิกขา คือหลักการฝึกตน 3 ประการในพระพุทธศาสนา ได้แก่ ศีล สมาธิ และ ปัญญา ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งด้านความประพฤติ จิตใจ และ สติปัญญา หลักไตรสิกขาไม่เพียงมุ่งให้เกิดความรู้เท่านั้น หากยังมุ่งสร้างคุณธรรมควบคู่กันไป เพื่อให้ มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและมีความสุข

1.2 หลักอิทธิบาท 4 อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนาที่ว่าด้วย ทางแห่ง ความสำเร็จ และยังเป็นรากฐานของการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญาและคุณธรรม หลักธรรมข้อนี้ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ซึ่งล้วนทำงานสัมพันธ์กันเป็นกระบวนการ ในการฝึกตนให้ก้าวหน้าในชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วย

1) ฉันทะ หมายถึง ความพอใจหรือความรักในสิ่งที่ทำ เมื่อบุคคลมีฉันทะ ย่อมเกิด ความอยากเรียนรู้และเฝ้าหาความเข้าใจด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่เพราะถูกบังคับ ความรู้ที่ได้จึงเป็น ความรู้ที่เกิดจากใจที่เปิดรับ ส่งผลให้เกิดปัญญาอย่างแท้จริง ในด้านคุณธรรม ฉันทะช่วยให้บุคคล ทำความดีด้วยความเต็มใจ เกิดนิสัยรักการทำความดีที่ถูกต้อง และลดพฤติกรรมที่เกิดจากความเกียจ คร้านหรือความเบื่อหน่าย

2) วิริยะ คือ ความเพียรพยายามและความอดทนต่ออุปสรรค ผู้ที่มีวิริยะจะไม่ย่อท้อต่อ ความยากลำบาก แต่พร้อมจะพยายามแก้ไขปัญหาและเรียนรู้จากความผิดพลาด ความเพียรเช่นนี้ช่วย หล่อหลอมให้เกิดปัญญา เพราะเป็นการฝึกคิด ฝึกค้นหาแนวทาง และสะสมประสบการณ์ อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน วิริยะยังเสริมสร้างคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัย และ ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่

3) จิตตะ หมายถึง ความเอาใจใส่และความตั้งใจมั่นในสิ่งที่ทำ เมื่อจิตมีสมาธิและจดจ่อกับ งานหรือการเรียน ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงความรู้ได้ ดีขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของปัญญา นอกจากนี้ จิตตะยังส่งเสริมคุณธรรมในด้านความรอบคอบ ความละเอียด และความจริงจังต่อภาระหน้าที่ ทำให้บุคคลเป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น

4) วิมังสา คือ การพิจารณาไตร่ตรอง ตรวจสอบเหตุและผลของการกระทำ บุคคลที่มี วิมังสาจะไม่เชื่อหรือทำสิ่งใดโดยขาดการคิด แต่จะพิจารณาว่าสิ่งใดถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควร

หลักสูตรนี้ช่วยพัฒนาปัญญาโดยตรง เพราะเป็นการฝึกคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ พร้อมกันนั้นยังส่งเสริมคุณธรรม เพราะทำให้รู้จักยับยั้งชั่งใจ และปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

สรุปได้ว่า อิทธิบาท 4 เป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตที่เริ่มจากการมีใจรักในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีความเพียรพยายาม ตั้งใจทำอย่างจริงจัง และรู้จักพิจารณาไตร่ตรอง เมื่อบุคคลปฏิบัติตามหลักสูตร ทั้งสี่ประการนี้อย่างสม่ำเสมอ ย่อมก่อให้เกิดทั้งปัญญาที่รู้เท่าทันชีวิต และคุณธรรมที่เป็นพื้นฐานของการประพฤติดี ส่งผลให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

เนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ ในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งรวมถึงการจัดโอกาสการเรียนรู้ และ ประสบการณ์ให้กับผู้เรียน รวมถึงประสบการณ์ทั้งที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่พึงปรารถนาอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายทิศทางของการจัดการศึกษา สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน หรืออาจกล่าวได้ว่ากระบวนการ เนื้อหาสาระ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ รวมถึงกิจกรรมการเรียนการสอนที่ จัดเตรียมไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านทั้งด้านการเรียนรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านต่าง ๆ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ (Taba, 1968; วาริรัตน์ แก้วอุไร, 2549; พนัท ธาตุทอง, 2550)

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารภาษาอังกฤษ

การสื่อสารภาษาอังกฤษโดยมากจะเป็นไปในรูปแบบของการพูดเพื่อการสื่อสาร ซึ่งนักวิชาการได้เสนอแนวคิดที่หลากหลายโดยการเรียนรู้ทางด้านภาษาทำให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือความมีสมรรถนะสื่อสาร (Communicative Competence) (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555: 12-13) ในส่วนของ Canale and Swain (1980) ให้ความเห็นว่าผู้ที่มีสมรรถนะสื่อสารมีสมรรถนะ 4 ประการ ดังนี้ต่อไปนี้คือ

1. สมรรถนะภาษา (Linguistic competence) สมรรถนะภาษาเริ่มตั้งแต่หน่วยเสียง หน่วยคำเล็กที่สุดที่มีความหมาย และหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่มีขนาดใหญ่

2. สมรรถนะภาษาในสังคม (Sociolinguistic competence) ผู้ที่มีสมรรถนะสื่อสารไม่ได้มีเพียงความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่จะต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการใช้ภาษา นั่นคือ ให้เหมาะสมกับสถานภาพของผู้ส่งและผู้รับสาร (Role) สถานที่ที่เกิดการสื่อสาร (Setting) ทำเนียบภาษา (Register) เป็นต้น

3. สมรรถนะสัมพันธสาร (Discourse competence) สัมพันธสารไม่ได้หมายถึงการทำความเข้าใจกับความสัมพันธ์ภายในประเทศ แต่หมายถึงการตีความหมายความเกี่ยวข้องกันระหว่างชุดของประโยคเพื่อหาความหมายรวมที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อ ในการตีความนี้จำเป็นต้องใช้ความรู้หลาย ๆ ด้าน

4. สมรรถนะกลยุทธ์ (Strategic competence) ในการสื่อสาร ไม่มีผู้ใดสามารถดำเนินการสื่อสารไปได้อย่างราบรื่นโดยไม่มีอุปสรรค เช่น การนึกคำไม่ออก ไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นอย่างไรดี ต้องการเบนความสนใจของผู้ฟังไปสู่เรื่องอื่น หรือต้องการหาทางให้ผู้ร่วมสนทนาเห็นว่าเราไม่เข้าใจที่เขาพูด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นกระบวนการศึกษาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนิสิตครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ และพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนิสิตครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพบริบท ศักยภาพ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

- 1) การเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาข้อมูลหลักสูตรใช้นิสิตและอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน 30 รูป/คน
- 2) การสนทนากลุ่มใช้อาจารย์และนิสิตที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน 8 รูป/คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi structure interview) เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพบริบท สถานการณ์ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (in dept-interviews) โดยคณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นคำถามกึ่งปลายเปิด (Semi structure interview) ประกอบด้วย สภาพปัญหา ความต้องการในการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการถ่ายทอดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการการพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จากเอกสาร ตำรา เอกสารงานเขียนและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ นิสิตคณะครุศาสตร์ และอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์แพร่

ขั้นตอนที่ 3 รวบรวมข้อมูล นำเสนอข้อมูล วิเคราะห์วิวัฒนาการของการพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อหาข้อสรุปองค์ความรู้กระบวนการถ่ายทอดในการพัฒนาและทำการวิเคราะห์หาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยการการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเริ่มตั้งแต่การสอนทักษะเริ่มตั้งแต่การเขียน การอ่าน และการแปลตามลำดับ จำนวน 30 ชั่วโมง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามเนื้อหา (Content analysis) แล้วสรุปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากการวิเคราะห์จากเอกสาร ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หลังจากนั้น ผู้วิจัยยืนยันความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยการให้บุคคลที่อยู่ในปรากฏการณ์ที่ศึกษาและบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ทำการศึกษาตรวจสอบและรับรองความถูกต้อง โดยการแปลข้อมูลพร้อมให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ทักท้วงหรือยอมรับข้อมูลที่นำเสนอ ซึ่งการตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลด้วยวิธีนี้ ผู้วิจัยใช้กับข้อมูลเบื้องต้นและข้อมูลที่เป็นส่วนที่ผู้วิจัยได้ตีความแล้วนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Keys Information)

ผลการวิจัย

จากการศึกษานักวิจัยจึงนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ด้านเนื้อหา (Content) เผยให้เห็นฉันทามติที่ชัดเจนจากทั้งผู้สอนและผู้เรียนว่า เนื้อหาของหลักสูตรภาษาอังกฤษในปัจจุบันยังคงมีลักษณะที่เน้นหนักไปทางทฤษฎีและความถูกต้องทางไวยากรณ์ในระดับที่สูงเกินความจำเป็นสำหรับการใช้งานจริงในชีวิตประจำวัน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เชื่อว่าเนื้อหาจะถูกจำกัดอยู่ในกรอบของตำราเรียนที่เน้นการอ่านบทความเชิงวิชาการ การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน หรือการท่องจำรายการคำศัพท์ที่เป็นทางการ ซึ่งแม้ว่าจะมีประโยชน์ในเชิงวิชาการ แต่กลับสร้างช่องว่างขนาดใหญ่ระหว่างความรู้ในห้องเรียนและความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงที่ต้องอาศัยการสื่อสารที่รวดเร็วและเป็นธรรมชาติ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนกระบวนการสอนจากการยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered Approach) ไปสู่การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered Approach) อย่างสิ้นเชิง ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสองกลุ่มต่างวิพากษ์วิจารณ์รูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มักจะวนเวียนอยู่กับ

การบรรยายไวยากรณ์หน้าชั้น การทำแบบฝึกหัดเติมคำในช่องว่าง หรือการตอบคำถามจากบทอ่าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นการทำงานคนเดียวและไม่ก่อให้เกิดการสื่อสารที่มีความหมายใด ๆ ทั้งสิ้น กิจกรรมเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลิตจำนวนมากู้กฎแต่พูดไม่ได้ เพราะขาดเวทีในการฝึกฝนทักษะการสื่อสารแบบโต้ตอบ ด้านการวัดและประเมินผล (Assessment and Evaluation) สะท้อนให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างเป้าหมายการเรียนรู้และวิธีการประเมินผลอย่างชัดเจนที่สุด ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านเห็นตรงกันว่า การประเมินผลที่เน้นการสอบข้อเขียนแบบปรนัยหรืออัตนัย ซึ่งวัดเพียงความแม่นยำทางไวยากรณ์และการจดจำคำศัพท์นั้น ไม่เพียงแต่จะไม่สามารถประเมินความสามารถในการสื่อสารที่แท้จริงของผู้เรียนได้ แต่ยังส่งผลกระทบย้อนกลับในเชิงลบ (Negative Washback) ต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนรู้ว่าสุดท้ายแล้วพวกเขาจะถูกตัดสินจากคะแนนสอบที่เน้นความถูกต้อง พวกเขาจึงจะมุ่งเน้นไปที่การท่องจำเพื่อทำข้อสอบ แทนที่จะให้ความสำคัญกับการฝึกฝนเพื่อการสื่อสารจริง ทำให้เป้าหมายของหลักสูตรถูกบิดเบือนไปในที่สุด

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสำหรับนิสิตโดยยึดตามหลักการที่ได้จากการวิจัย (Communicative, Task-Based, Learner-Centered) ซึ่งเป็นหลักสูตร 30 ชั่วโมง ประกอบด้วย 15 หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจและพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างเป็นลำดับขั้น โดยหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ สร้างพื้นฐาน ประยุกต์ใช้ในโลกรว้าง และ ก้าวสู่บริบทวิชาชีพ โดยมีการแบ่งเนื้อหาเป็น 15 หน่วยการเรียนรู้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ที่เหมาะสม และในแต่ละเนื้อหาเป็นการพัฒนาผู้เรียนได้มีทักษะการเรียนรู้รวมถึงสามารถนำไปใช้ได้จริงตามสถานการณ์ประจำวัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนักวิจัยจึงนำผลการวิจัยมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เนื้อหาของหลักสูตรภาษาอังกฤษในปัจจุบันยังคงมีลักษณะที่เน้นหนักไปทางทฤษฎีและความถูกต้องทางไวยากรณ์ในระดับที่สูงเกินความจำเป็นสำหรับการใช้งานจริงในชีวิตประจำวัน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เชื่อว่าเนื้อหา มักจะถูกจำกัดอยู่ในกรอบของตำราเรียนที่เน้นการอ่านบทความเชิงวิชาการ การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน หรือการท่องจำรายการคำศัพท์ที่เป็นทางการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า เนื้อหาที่ดีจะทำให้ผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน รวมถึงทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ อาภัสรา สังขวาลี (2566) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning)” ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน หลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

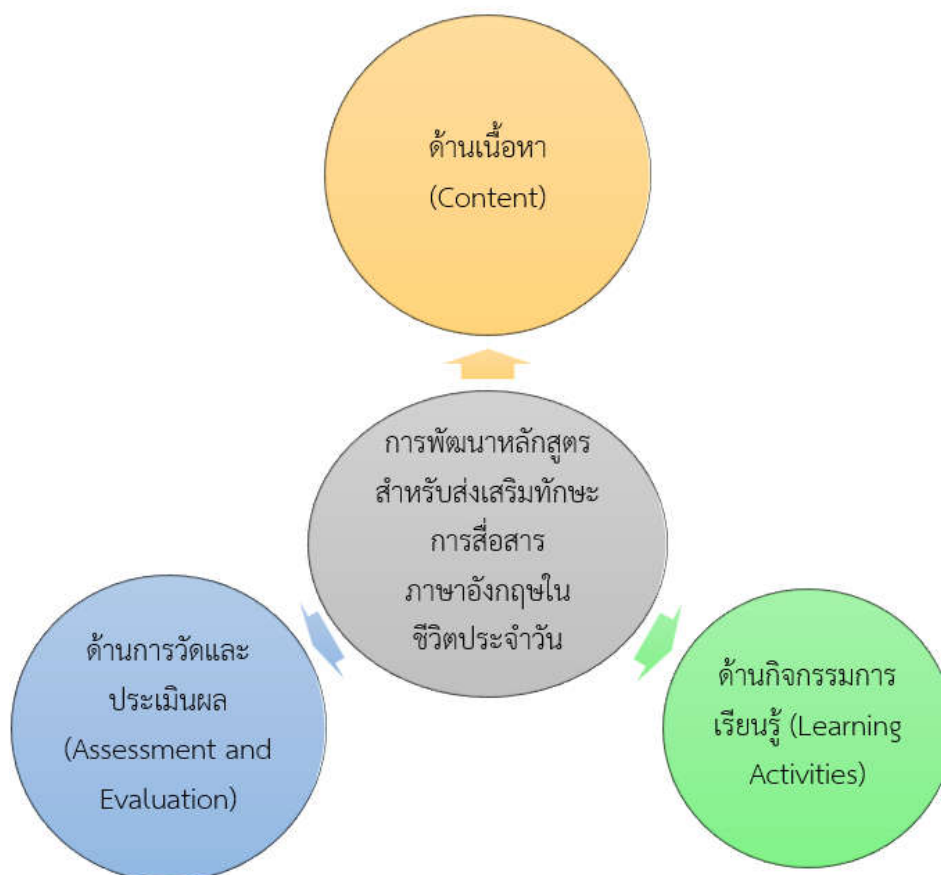
ผ่านการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐานหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการสัมภาษณ์ได้ตอบย้ำถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนกระบวนการสอนจากการยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ไปสู่การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างสิ้นเชิง ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสองกลุ่มต่างวิพากษ์วิจารณ์รูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มักจะวนเวียนอยู่กับการบรรยายไวยากรณ์หน้าชั้น การทำแบบฝึกหัดเติมคำในช่องว่าง หรือการตอบคำถามจากบทอ่านที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า กิจกรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการทั้งผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วรวงศ์ณาคำ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานในการเรียนรู้” ผลจากการวิจัยพบว่า คะแนนทดสอบนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับ .05 และรายงานพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจง่าย มีความคล่องแคล่ว มีคุณภาพด้านการสื่อสารและปริมาณการสื่อสาร และภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นส่วนที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างเป้าหมายการเรียนรู้และวิธีการประเมินผลอย่างชัดเจนที่สุด ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านเห็นตรงกันว่า การประเมินผลที่เน้นการสอบข้อเขียนแบบปรนัยหรืออัตนัย ซึ่งวัดเพียงความแม่นยำทางไวยากรณ์และการจดจำคำศัพท์นั้น ไม่เพียงแต่จะไม่สามารถประเมินความสามารถในการสื่อสารที่แท้จริงของผู้เรียนได้ แต่ยังส่งผลกระทบย้อนกลับในเชิงลบ (Negative Washback) ต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าการวัดประเมินผลมีความสำคัญต่อการประเมินผู้เรียนและแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ รามาวาตี (2017: 1-13) ได้ศึกษาการใช้เทคนิค Team-Games Tournament ในการสอนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเมืองอาแจห์เบอซาร์ โดยวิธีการวิจัยการศึกษาเป็นวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยนักเรียน 24 คน ที่จะต้องทำการทดสอบทั้งก่อนและหลังเรียน ซึ่งให้นักเรียนบรรยายภาพ และได้ผลในการทดสอบเพิ่มขึ้นขึ้นเป็น 96% เป็นนักเรียน 23 คน ที่ผ่าน และมีเพียง 4% เป็นนักเรียน 1 คนที่ไม่ผ่าน ดังนั้นเทคนิค TGT จึงเป็นวิธีที่ประสบความสำเร็จในห้องเรียน ที่สามารถไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่นที่เรียนในเรื่องการพูดได้อีกด้วย

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสำหรับนิสิตโดยยึดตามหลักการที่ได้จากการวิจัย (Communicative, Task-Based, Learner-Centered) ซึ่งเป็นหลักสูตร 30 ชั่วโมง ประกอบด้วย 15 หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจและพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างเป็นลำดับขั้น โดยหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ สร้างพื้นฐาน ประยุกต์ใช้ในโลกรว้าง และ ก้าวสู่บริบทวิชาชีพ โดยมีการแบ่งเนื้อหาเป็น 15 หน่วยการเรียนรู้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ที่เหมาะสม และในแต่ละเนื้อหาเป็นการพัฒนาผู้เรียนได้มีทักษะการเรียนรู้รวมถึงสามารถนำไปใช้ได้จริงตามสถานการณ์ประจำวัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า หลักสูตรที่ได้รับการออกแบบเป็นการพัฒนาจากความต้องการที่ผู้เรียนและผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งสอดคล้อง

กับ บุศรา ไชมพัตร (2565) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ทีมเป็นฐานต่อความสามารถการอ่าน และเจตคติต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับ .05 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 12:70 ซึ่งภายหลังจากที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบทีม ในระยะเวลา 10 สัปดาห์พบว่าคะแนนเฉลี่ย 17.18 แสดงว่านักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนจากการเรียนรู้แบบทีมได้สูงขึ้น และเจตคติต่อการอ่านมีค่าเฉลี่ย 4.63 แสดงว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีนักเรียนมีความสุขเมื่อได้อ่านภาษาอังกฤษในรูปแบบทีม

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรสำหรับส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนิสิตครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่” ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ คือ ด้านเนื้อหา (Content) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) และด้านการวัดและประเมินผล (Assessment and Evaluation) สามารถนำเสนอเป็นภาพองค์ความรู้ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย
(ที่มา: ปัญญา สุนันดา และคณะ, 2568)

จากภาพองค์ความรู้ผู้วิจัยสามารถสรุปแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา (Content) เนื้อหาภาษาอังกฤษปัจจุบันยากและใกล้เคียงจนทำให้ขาดแรงจูงใจ โดยต้องการเรียนสิ่งที่ใช้งานได้จริงทันที (Immediately Applicable Content) เช่น การสนทนาในชีวิตประจำวัน การสื่อสารดิจิทัล และสถานการณ์ในวิชาชีพครูในอนาคต ซึ่งคุณจารย์เห็นพ้องให้ปรับเป็น เนื้อหาอิงสถานการณ์ (Situational and Functional Content) ที่เน้นว่าภาษาใช้ทำอะไร มากกว่าแค่รู้อะไร โดยเสนอให้ใช้ สื่อจากแหล่งข้อมูลจริง (Authentic Materials) เช่น YouTube หรือพอดแคสต์ แทนตำราเรียน เพื่อให้หนีลิตคุ้นชินกับภาษาที่เป็นธรรมชาติและมีความมั่นใจในการสื่อสารนอกห้องเรียน สรุปคือหลักสูตรที่สำเร็จต้องยึดโยงกับวิถีชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ จากการเรียนเชิงทฤษฎีสู่การใช้ภาษาจริงผ่านกิจกรรมที่เน้นปฏิสัมพันธ์และสร้างความสนุกสนาน เช่น บทบาทสมมติและเกม ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเพื่อลดกำแพงความกลัว (Affective Filter) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการใช้ภาระงานเป็นฐาน (TBLT) โดยบทบาทของครูจะเปลี่ยนเป็นผู้อำนวยความสะดวกที่ออกแบบงานที่ท้าทาย บูรณาการทุกทักษะ และให้การประคับประคอง (Scaffolding) เพื่อมุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ที่มีความหมายและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการวัดและประเมินผล (Assessment and Evaluation) การปฏิรูปการวัดผลจากการสอบที่สร้างความกดดันไปสู่ การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และ การประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ที่เน้นวัดผลจากกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น แฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริง โดยให้ความสำคัญกับการให้ ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ที่สร้างสรรค์และการใช้ เกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้หนีลิตประเมินตนเองและเพื่อนได้ (Self/Peer-Assessment) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้เป็นเพียงการเปลี่ยนรูปแบบข้อสอบ แต่เป็นการเปลี่ยนปรัชญาเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเอง (Learner Autonomy) และสะท้อนความสามารถในการสื่อสารที่แท้จริงของผู้เรียนตลอดภาคการศึกษา

สรุปและขอเสนอแนะ

หลักสูตรภาษาอังกฤษจำเป็นต้องปฏิรูปใน 3 ด้านหลัก โดยเริ่มจากด้านเนื้อหาที่ต้องปรับจาก ทฤษฎีไวยากรณ์เชิงลึกมาเน้นการสื่อสารที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน (Situational and Functional Content) ผ่านสื่อการสอนจริง (Authentic Materials) เช่น คลิปวิดีโอหรือพอดแคสต์ ถัดมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องเปลี่ยนจากรูปแบบการบรรยายหน้าชั้นมาเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง (Learner-Centered Approach) และได้ฝึกใช้ภาษาผ่านการสื่อสารโต้ตอบที่มีความหมาย (Meaningful Interaction) เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Role-playing) หรือการเรียนรู้ผ่านภาระงาน (Task-Based Learning) และสุดท้ายคือด้านการวัดและประเมินผลที่ต้องเปลี่ยนจากการสอบข้อเขียนที่

เน้นความถูกต้องของไวยากรณ์ไปสู่การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่หลากหลาย และต่อเนื่อง จึงทำให้ได้รับการพัฒนาหลักสูตรที่มีความเหมาะสมควรใช้ Communicative, Task-Based, Learner-Centered ซึ่งได้ออกแบบหลักสูตร 30 ชั่วโมง ประกอบด้วย 15 หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจและพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างเป็นลำดับขั้น โดยหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ช่วง (Phases) คือ Building Blocks (สร้างพื้นฐาน), Exploring the World (ประยุกต์ใช้ในโลกกว้าง), และ Professional Steps (ก้าวสู่บริบทวิชาชีพ) จากผลการวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1) ควรพิจารณานำหลักสูตรนี้ไปบูรณาการหรือปรับใช้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนิสิตครูอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ นิสิตในรุ่นต่อไป ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
- 2) ผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนโดยลดการบรรยายและเพิ่มกิจกรรมลักษณะนี้ให้มากขึ้น พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นที่คุ้นเคยและปลอดภัย เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตได้ฝึกฝนการสื่อสารอย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 1) ควรนำหลักสูตรไปใช้ในการกำหนดแนวทางการเรียนรู้เพื่อให้ นิสิตได้รับการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตรที่เปิดสอน
- 2) ควรมีการออกแบบหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีสอนในหลักสูตรเพื่อเป็นการบูรณาการกับการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้เกิดความสำเร็จโดยได้รับทุนอุดหนุนจาก กองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ และผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษาในการตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- ชนัท ธาตุทอง. (2550). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: เพชรเกษมการพิมพ์.
- บุศรา ไข่มพัตร์. (2565). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ทีมเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- วรารัตน์ แก้วอุไร. (2549). เอกสารคำสอนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สงป ลักษณ์. (2541). แนวทางประกันคุณภาพการศึกษา ข้าราชการครู ส.ค.-ก.ย. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.
- อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ. (2555). เหลียวหลังแลหน้าการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ส. เอเชียเพรส (1989).
- อรุณี หรดาล. (2559). เด็กสองภาษา: สร้างได้ในวัยอนุบาล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(1), 130-131.
- อารัสนา สังขวาลี. (2566). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning). การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Canale M. & Swain M. (1980). Theoretical Base of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing.
- Rahmawati, Improving English speaking ability using the Team Games Tournament technique. *English Education Journal*, 8(1), (2017). 1-13
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt. Brace & World, INC.